

MARMARA KADIN KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2024/77

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 3/12/2024 tarihli ve 2024/1236 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

I. GİRİŞ	1
II. GENEL BİLGİLER	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	4
A. Fiziksel Koşullar.....	5
B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	10
C. Beslenme.....	11
D. Sağlık Hizmetleri	13
E. Psikososyal Servis Hizmetleri.....	15
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler	16
G. Dış Dünya ile İletişim.....	19
IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	20
A. Değerlendirme	20
B. Tavsiyeler.....	21
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler.....	21
2. Silivri Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye	21
3. Türk Telekom’a Yönelik Tavsiyeler.....	21
4. Adalet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Ortak Tavsiye ...	22

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi
ARDEF	: Araştırma Değerlendirme Formu
BM	: Birleşmiş Milletler
CETAS	: Ceza ve Tevkifevleri İlaç Takip Sistemi
CTE	: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü
EKG	: Elektrokardiyografi
m²	: Metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
OED	: Otomatik Eksternal Defibrilatör
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un *“Kapalı ceza infaz kurumları”* başlıklı 8'inci maddesi şöyledir: *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetki alanına girmektedir.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 31/7/2024 - 1/8/2024 tarihlerinde Marmara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna¹ *habersiz* bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ... ve Kurumumuzun talebi üzerine görevlendirilen Hekim ... ile Psikolog ... yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede TIHEK Heyeti tarafından; UÖM, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiş, İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti odaların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemelerde bulunmuştur. Burada İdarenin dahli olmadan farklı gruplardan mahpusların bulunduğu odalar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TIHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş; gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personelden herhangi biri görüşme gerçekleştirilen bölümlere alınmamıştır. Buradaki görüşmelerin ardından sağlık servisi, psikososyal servis, manevi rehberlik servisi, eğitim ve öğretim servisi, kamera odası, çamaşırhane, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi, ziyaretçi odaları, açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşarak tavsiyelerin takip edileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 8/2/2024 tarihli ve 2024/230 sayılı kararı ve Başkanlık Makamınının 19/7/2024 tarihli ve 39256 sayılı oluruna istinaden 31/7/2024 - 1/8/2024 tarihlerinde Marmara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükümsüzlüleri ifade etmektedir.

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. İstanbul ilinin Silivri ilçesinde yer alan Kurum, İstanbul iline 76, Silivri ilçesine 12 kilometre mesafededir. Kuruma şehir içi otobüslerle ulaşım sağlanabilmektedir.

10. Kurum 2018 yılında inşa edilmiş olup 2021 yılında faaliyete geçmiştir.

11. Marmara Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünün içerisinde bulunan Kurum, 33.612 metrekare (m²) açık alan üzerinde 14.562 m² kapalı alanda hizmet vermektedir.

B. Kurum Personeli

12. Kurumda 204 personelin görev yaptığı, bu personelin 164'ünün kadın 40'ının ise erkek olduğu belirtilmiştir.

13. Kurumda bulunan personelin ünvan ve sayı dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	2
İdare Memuru	4
Öğretmen	2
Psikolog	4
Sayman	1
Diş Hekimi	1
Bilgisayar İşletmeni	2
Ceza İnfaz Kurumu Kâatibi	2
Sağlık Personeli	1
Teknisyen	3
İnfaz ve Koruma Memuru	168
İnfaz ve Koruma Başmemuru	9
Hemşire	2
Şoför	1

Hizmetli	1
TOPLAM	204

14. Personelin eğitim düzeylerine göre dağılımı; 1 ortaokul, 25 lise, 88 ön lisans, 87 lisans ve 3 yüksek lisans şeklindedir.

15. Kurumda gündüz ve dörtlü vardiya sistemi olmak üzere iki farklı mesai tipi uygulanmaktadır. Gündüz mesai sisteminde; vardiya sisteminde görevlendirilenlerin dışında kalan personel 08.00-17.00 saatleri arasında çalışmaktadır. Vardiya sisteminde görevli personel ise 08.00-20.00 ile 20.00-08.00 saatleri arasında çalışmaktadır.

16. Kurumda görev yapan tüm personelin Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü (CTE) Personel Eğitim Şube Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen program dâhilinde Kadın Mahpuslar ile Çalışan Personel Uzmanlaşma Eğitimi, Annemleyim Projesi Eğitimi gibi eğitimleri aldığı ifade edilmiştir. Ayrıca Kurumda görev yapan 54 personelin CTE Eğitim Şube Daire Başkanlığı ve Ceza İnfaz Kurumları Personel Eğitim Merkezleri tarafından planlanan insan haklarına ilişkin bir eğitim sürecine dâhil edildiği, bu eğitim müfredatı içerisinde kişiler arası iletişim ile işkence ve kötü muamele yasağı konularının da bulunduğu belirtilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

17. Kurumun açılış tarihi itibarıyla 510 kişi kapasiteli olduğu ve bu tarihten itibaren kapasite artırımının yapılmadığı İdare tarafından belirtilmiştir.

18. Ziyaret tarihinde Kurumda 366 hükümlü, 34 hükümözlü ve 56 tutuklu olmak üzere toplam 456 mahpus barındırılmaktadır. Bu mahpuslardan 50'si yabancı³ uyrukludur.

19. Kurumda 12-18 yaş arası 8 çocuk mahpus bulunurken, 0-6 yaş arası 26 çocuk annelerinin yanında barındırılmaktadır.

20. Kurumda engelli 2 mahpusun bulunduğu, mahpusların işitme ve konuşma engelli olduğu belirtilmiştir.

21. Ziyaret tarihi itibarıyla Kurumda kronik ve bulaşıcı hastalığı (hipertansiyon, diyabet, epilepsi, astım, KOAH, HIV, hepatit vb.) bulunan 81 mahpus olduğu ifade edilmiştir.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

³ Kurumda; 9 Türkmenistan, 8 İran, 7 Özbekistan, 6 Suriye, 6 Fas, 3 Nijerya, 2 Brezilya, 2 Gürcistan, 1 Filistin, 1 Mısır, 1 Güney Afrika, 1 Romanya, 1 Irak, 1 Pakistan ve 1 Cezayir uyruklu yabancı mahpus bulunmaktadır.

A. Fiziksel Koşullar

22. Kurumda revir, kütüphane, doku hasarı ve travma önleyici oda⁴, çamaşırhane, soğuk hava deposu, kantin, kapalı spor salonu, spor odası, kuaför, terzihane, sosyal market, hekim odası, hemşire odası, sağlık memuru odası, laboratuvar odası, psikososyal bireysel görüşme odası, psikososyal grup çalışma odası, İdare ve Gözlem Kurulu iyi hal değerlendirme toplantı odası, yemekhane, mescit, eş görüş odası, bilgisayar sınıfı, eğitim dersliği, atölye, bekleme salonu, müşahade odası, çok amaçlı salon ve merkez kontrol odası bulunmaktadır.

23. Kurum binası A, B, C Blok ve İdari Kısım olmak üzere 4 bloktan oluşmaktadır. Kurumda 102'si tek kişilik, 24'ü 16 kişilik, 4'ü 6 kişilik olmak üzere toplam 130 koğuş ile 6 kişilik 2 revir koğuşu ve 4 kişilik 2 geçici koğuş bulunmaktadır. Kurumun kapasitesi ve kalan mahpus sayısı dikkate alındığında bir kalabalıklaşma sorunu olmadığı görülmüş, ayrıca bu konuda mahpuslar tarafından da bir şikâyet dile getirilmemiştir.

24. Anne ve çocukların kaldığı 6 kişilik koğuşların büyüklüğü 158,2 m² olup havalandırma bahçesi 123,3 m²'dir. 16 kişilik yetişkin koğuşları 319,65 m² olup havalandırma bahçesi 162,1 m²'dir. Tek kişilik odalar 14,5 m² olup ortak havalandırma bahçeleri 108 m²'dir. 4 kişilik geçici koğuş 37,9 m² olup ortak havalandırma bahçesi 19,8 m²'dir. 6 kişilik revir koğuşu ise 49,6 m²'dir.

25. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına hükümlü olanlar ile 5275 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrası gereğince tehlikeli mahpus⁵ olarak addedilenler tek kişilik odalarda; diğer mahpuslar ise çok kişilik koğuşlarda barındırılmaktadır. Mahpusların odalara yerleşiminin mevzuata⁶ uygun olarak hükümlülük süreleri ve suç türlerine göre gruplandırıldığı görülmüştür.

26. Kurumdaki tek kişilik odalarda birer adet tek kişilik yatak, dolap, masa, sandalye, mini buzdolabı ve televizyonun bulunduğu; odaların içindeki ayrı bir bölümde tuvalet ve banyo

⁴ "Yumuşak oda" veya "süngerli oda" olarak da bilinmektedir.

⁵ 5275 sayılı Kanun'un "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" başlıklı 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre bu mahpuslar, "Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanlar..." şeklinde tanımlanmıştır.

⁶ 5275 sayılı Kanun'un "Hükümlülerin gruplandırılması" başlıklı 24'üncü maddesine göre " (1) Hükümlüler;

a) İlk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler,

b) Aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine

tâbi tutulması gerekenler,

c) Tehlike hâli taşıyanlar,

d) Terör suçluları,

e) Suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular,

gibi gruplara ayrılırlar.

(2) Hükümlüler ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılırlar."

alanının mevcut olduğu görülmüştür. Çok kişilik koğuşların ise iki kattan oluştuğu, her iki katta 8'er odanın yer aldığı, koğuşların alt katında ayrıca; ortak yaşam alanı, mutfak ve havalandırmanın bulunduğu görülmüştür. Çok kişilik koğuşların içinde bulunan müstakil odalarda mevcuda göre 1 veya 2 adet yatak, dolap, masa, sandalye, mini buzdolabı, televizyonun bulunduğu; ayrı bir bölümde tuvalet ve banyo alanının mevcut olduğu görülmüştür.

27. Anne-çocuk koğuşunda diğer koğuşlardan farklı olarak ortak alanda içerisinde televizyon ve oyuncakların bulunduğu bir çocuk oyun alanı, odalarda çocuk dolabı ve 2 adet yatak ile birer adet çamaşır ve kurutma makinesinin yer aldığı görülmüştür. Anne-çocuk koğuşunun açıldığı havalandırma alanının duvarlarının renkli hayvan figürleriyle süslenmiş olduğu ve yumuşak zeminli bir bölümün yer aldığı görülmüştür.

28. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede anne-çocuk koğuşunda çocuklar için yeterli oyuncak, bağımsız beşik, mama sandalyesi ve çocuklar için plastik banyo küveti bulunmadığı, televizyonlarda çocuk kanallarının yetersiz olduğu, okuma ve boyama aktiviteleri için yeterli kitabın olmadığı görülmüş; çocukların sosyal ve bilişsel gelişimlerini sağlamak için etkinlik düzenlenmediği anlaşılmıştır. Bu hususlara ilişkin olarak ziyaret tarihinden sonra gerçekleştirilen görüşmelerde İdare tarafından; Kurumda Silivri Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü aracılığı ile "0-3 yaş Çocuk Odası Etkinlikleri Kursu" açılacağı, Kurum içerisinde oyun alanı oluşturulması için planlama yapıldığı, oyun alanında kullanılacak eşya ve malzemeler için ödenek talebinde bulunulduğu, bağış yapılması amacıyla birçok kurum ve sivil toplum kuruluşu ile görüşmeler sağlandığı belirtilmiştir. Devam eden süreçte İdare ile gerçekleştirilen görüşmelerde ödeneğin temin edildiği ve ilgili düzenlemelerin yapılmaya başlandığı belirtilmiştir. Ayrıca İdare tarafından çocuk kitapları için çeşitli yayınevlerinden kitap talep edildiği, bu doğrultuda 500 kitap temin edildiği, bu 500 kitabın 150'sinin çocuk kitabı olduğu ifade edilmiştir.

29. Çok kişilik koğuşlarda, havalandırma alanlarının kapılarının mevsim koşullarına göre belirlenen saatlerde açılıp kapatıldığı belirtilmiş, mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde bu bilgi doğrulanmış olup konuyla ilgili şikâyet alınmamıştır.

30. Tek kişilik odalarda bulunan mahpusların, odalarının bulunduğu koridorun sonunda yer alan müstakil havalandırma alanına günde en az 1 saat olacak şekilde çıkarıldığı bilgisi alınmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar günde 2 saate kadar havalandırmaya çıkabildiklerini ifade etmiş olup havalandırma süresi konusunda mahpuslardan herhangi bir şikâyet alınmamıştır. Yapılan incelemede bu havalandırma alanlarında acil durum butonlarının olmadığı görülmüş, bu husus son görüşmede İdareye iletilmiş, gerekli düzenlemenin yapılacağı

bilgisi alınmıştır. Ziyaret sonrasında İdare tarafından tek kişilik koğuşlar için olan havalandırma alanlarına acil durum butonu yerleştirildiğine dair fotoğraflar Kurumumuzla paylaşılmıştır.

31. Çok kişilik koğuşlarda ve bu koğuşlarda bulunan müstakil odalarda acil durum butonlarının yer aldığı, bu butonların çalışır vaziyette olduğu görülmüştür.

32. Kurumda 1 koğuş engellilerin kullanımı için düzenlenmiş olup koğuşta bahçe havalandırması girişinde engelli rampası ile engelli tuvaletinin mevcut olduğu görülmüştür. Engelli koğuşunda bulunan mahpuslara yardımcı olması amacıyla Kurum iç hizmetlerinde çalışan bir mahpusun burada görevlendirildiği öğrenilmiştir.

33. Mahkûm kabul bölümünde 4 arama odası, 1 bekleme odası ve 2 geçici koğuşun bulunduğu görülmüştür. Arama odalarında birer adet sandalyenin yer aldığı, arama önlüklerinin arama odalarında bulunmayıp ayrı bir bölümde yer alan dolapta bulundurulduğu görülmüştür. Geçici koğuşta dörder adet ranza, dolap, masa ve sandalyeler ile acil durum butonunun bulunduğu görülmüştür.

34. Kuruma ilk kabul sırasında mahpuslara 1 adet yatak, 1 adet nevresim takımı, 1 adet battaniye (mevsim şartlarına göre talep üzerine 2 adet battaniye) ve 1 adet yastık verildiği; kullanım ömrüne bağlı olarak ve talep halinde battaniye, nevresim, yatak ve yastığın değiştirildiği, Kurum çamaşırhanesinde haftalık plan dâhilinde ve ücretsiz olarak yıkatıldığı ve kurutulmuş biçimde teslim edildiği belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından bu bilgiler doğrulanmıştır.

35. Kurumda yer alan çamaşırhanede 8 adet çamaşır ve 8 adet kurutma makinesinin bulunduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar ücretsiz şekilde 15 günde 1 defa 3 file çamaşır yıkatabildiklerini ifade etmiştir.

36. Mahpuslar tarafından koğuşlarda kullanmalarına izin verilen uzunluktaki çamaşır ipinin yeterli olmadığı ifade edilmiştir. İdare tarafından yönetmelikteki ilgili düzenleme⁷ ve Kurum iç yönergesi doğrultusunda hareket edildiği, Kurumda her koğuşta 5 metre uzunluğunda çamaşır ipi bulunduğu belirtilmiş, ayrıca mahpusların çamaşır kurutma ihtiyaçlarının giderilebilmesi için Kurum kantini tarafından plastik çamaşır kurutma askısı temin edildiği ve satışının yapılacağı ifade edilmiştir.

⁷ 17/06/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik’in “Temizlik” başlıklı 13’üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir: “Hükümlüler, koğuş, oda veya eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizliklerini temin için tarak, saç fırçası, sabun, kese, diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu, şampuan, parfüm, krem, saç boyası, çakısı bulunmayan tırnak makası, plastik saplı tıraş bıçağı, beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı ve gündelik hayatta kullanılan plastik eşyalar ile idarece uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi bulundurabilir.”

37. Mahpuslar tarafından Kurum dışından getirilmesine izin verilen giyim eşyalarının değişiminin yılda 2 defa yapıldığı, bu nedenle değişim için kayıt tarihi geldiğinde kıyafetlerin mevsiminin geçtiği ifade edilmiştir. Son görüşmede bu husus İdare ile paylaşılmış olup gerekli düzenlemenin yapılacağı bilgisi alınmıştır. Ziyaret tarihinden sonra Kurumumuza iletilen bilgi ve belgelerden anlaşıldığı üzere; kıyafet değişiminin ocak, mayıs ve eylül aylarında olmak üzere yılda 3 defa yapılmasına karar verildiği, bu uygulamaya Eylül 2024'te başlandığı ve konuya ilişkin ilgili birimde personel sayısının artırıldığı belirtilmiştir.

38. Görüşülen bazı mahpuslar tarafından kıyafet kotası sebebiyle sıkıntı yaşadıkları ifade edilmiştir. Ziyaret sonrasındaki süreçte İdare tarafından bu konuda iyileştirmeler yapıldığı, bu doğrultuda İdare ve Gözlem Kurulu tarafından mahpusların yanlarında bulundurabilecekleri kıyafetlerin sayısının artırıldığına dair karar alındığı belirtilmiş, bu husus gönderilen bilgi ve belgelerden teyit edilmiştir.

39. Görüşülen mahpuslar tarafından dışarıdan gelen kargoların kendilerine geç teslim edildiği ifade edilmiştir. Bu husus İdare ile paylaşılmış, ziyaret sonrasında Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararı doğrultusunda mahpusların kargolarının haftalık olarak açılmasına karar verildiği ve uygulamaya başlandığı belirtilmiştir.

40. Görüşme gerçekleştirilen bazı mahpuslar tarafından ortak alanda kullanılmak üzere buzdolabı talep ettikleri ancak kendileri tarafından satın almaları gerektiğinin söylendiği, buzdolabı almak için maddi durumlarının elverişli olmadığı belirtilmiştir. Bu konu İdareyle paylaşılmış, İdare tarafından Kuruma gelen bağışların ihtiyaç sahibi mahpuslara verildiği, yeni bağışlar yapılması durumunda taleplerin karşılanacağı ifade edilmiştir. Ziyaret sonrasında Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden ilgili koşullara buzdolabı teslimi yapıldığı anlaşılmıştır.

41. Bazı mahpuslar tarafından kıyafet, televizyon gibi eşyalara ihtiyaç duydukları ifade edilmiştir. İdare ile yapılan görüşmede; Kuruma sivil toplum kuruluşları ve belediyelerden bazı aralıklarla bağış yapıldığı, Kurumda bağışların toplandığı bir sosyal market bulunduğu, yapılan bağışların mahpuslara ihtiyaç durumlarına göre sosyal market aracılığıyla dağıtıldığı öğrenilmiştir. Adı geçen sosyal market Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş; içerisinde oyuncaklar, kişisel bakım ürünleri, ayakkabı ve kıyafetlerin bulunduğu görülmüştür.

42. Kurumda ısınmanın doğalgaz yakıtı kullanılan kalorifer sistemi aracılığıyla sağlandığı belirtilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından ısınmaya ilişkin bir şikâyet alınmamıştır.

43. Mahpusların sıcak ve soğuk su ihtiyacını karşılamak amacıyla her koğuşa kişi başı 200 litre soğuk ve 50 litre sıcak su olacak şekilde 24 saat kesintisiz su dağıtımı yapıldığı ifade edilmiş, görüşülen mahpuslar tarafından konuya dair bir şikâyet alınmamıştır.

44. Koğuşların temizliği mahpuslar tarafından gerçekleştirilmektedir. İdare tarafından maddi durumu yeterli olmayan mahpusların temizlik ürünlerinin ücretsiz olarak temin edildiği belirtilmiş, görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından bu bilgi doğrulanmıştır. Yapılan incelemede ortak alanlar ile koğuşların genel olarak temiz olduğu gözlemlenmiştir.

45. Görüşülen mahpuslar tarafından Kurumda ilaçlama yapıldığı ancak yine de böcek sorununun yaşandığı ifade edilmiştir. İdare tarafından ilaçlamanın özel bir firmaya yaptırıldığı, ilaçlama doz ve dönem aralıklarının ilaçlama yapılacak alana göre firma tarafından belirlendiği ifade edilmiştir. Bununla birlikte Ziyaret Heyeti tarafından incelenen oda ve koğuşlarda böcek sorununa dair bir bulgu ile karşılaşılmamıştır.

46. Kurumda terzihane bulunmamaktadır. Görüşülen bazı mahpuslardan Kurumda terzihane bulunması yönünde talepler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmede, mahpusların terzi ihtiyaçlarının giderilmesi için Silivri Halk Eğitim Merkezi aracılığıyla Kurumda terzi işkolu açılmasının planlandığı belirtilmiştir.

47. Yapılan görüşmelerde mahpuslar tarafından kantinde boncuk satışının olmadığı ve boncuk talep ettikleri ifade edilmiştir. Bu husus son görüşmede İdareye iletilmiş, konuyla ilgili gerekli düzenlemenin yapılacağı belirtilmiş, ziyaret sonrasında gönderilen bilgi ve belgelerden mahpusların koğuşlarında yapacakları el işi faaliyetleri ile ilgili olarak gerekli değerlendirmenin yapılmakta olduğu anlaşılmıştır.

48. Kurumda 2 yumuşak oda bulunmaktadır. Ziyaret Heyeti tarafından odalar incelenmiş, odaların beyaz yumuşak malzeme ile kaplandığı ve içerisinde tuvalet alanının bulunduğu, havalandırmanın oda tavanına yakın kısımda bulunan havalandırma bacalarından sağlandığı görülmüştür.

49. Yumuşak odalarda kameralar mevcut olup bu kameraların mahpusların mahremiyetini korumak amacıyla tuvalet bölümünü görüntüleyemeyecek şekilde ayarlandığı ancak odaların bir bölümünün kamera açısına dâhil olmadığından kör nokta teşkil ettiği görülmüştür. Bu husus İdareye iletildiğinde, konuya ilişkin gerekli düzenlemenin yapılacağı belirtilmiştir. Ziyaret sonrasında gönderilen bilgi, belge ve fotoğraflardan yumuşak odalara ikinci kameraların takıldığı ve odalarda kör nokta kalmadığı anlaşılmıştır.

50. Yumuşak odanın kullanımıyla ilgili kayıt defteri tutulmakta olup kayıt defterine mahpusun yumuşak odaya alınma talimatını veren amir, konulma gerekçesi, odaya giriş ve çıkış

saatleri yazılmaktadır. Tutulan kayıtlar incelendiğinde, yumuşak odanın en son kullanıldığı tarihin 15/7/2022 olduğu, yumuşak odanın sık kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

51. Kurumda toplam 425 adet güvenlik kamerası bulunmaktadır. Kameraların 6 ay süreyle kayıt aldığı ifade edilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede bu bilgi teyit edilmiş olup kameraların koğuş içerisinde ortak yaşam alanı, koridor, merdiven ve havalandırma bahçelerini görüntülediği görülmüştür.

52. Kurumda yangın kontrol sistem paneli bulunmakta olup 24 saat kesintisiz olarak merkez kontrol bürosu personeli tarafından takibinin yapılmakta olduğu belirtilmiştir.

B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

53. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde, bazı mahpuslar tarafından Kuruma ilk girişlerinde yapılan aramalarda önlük verildiği ifade edilirken bazıları tarafından verilmediği ifade edilmiştir. İdare tarafından; Kuruma kabul edilen mahpusların üst ve eşya aramalarının 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü maddesinde belirtilen usul ve esaslara göre yapılmakta olduğu, mahpusların sakıncalı bir eşya ya da malzeme getirdiğine dair herhangi bir şüpheli davranışının olması halinde üst aramasının tek kullanımlık önlük giydirilmek suretiyle yapıldığı, belirtilen haller söz konusu değilse aramanın genel üst araması şeklinde yapıldığı belirtilmiştir.

54. Kuruma ilk defa gelen mahpusların belgelerinin mahkûm kabul bölümündeki görevli personel tarafından incelendiği, mahpusların kimlik bilgilerinin belgeleriyle karşılaştırıldığı, belgelerde eksiklik olması halinde tamamlandığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

55. Kuruma gelen mahpusun en kısa sürede sağlık muayenesinden geçirildiği, mahpus tarafından genel adli muayene raporu alınması talep edilmesi durumunda Kurum tarafından raporun aldırılması için hastaneye sevklerin sağlandığı ifade edilmiştir.

56. Kuruma gelen mahpuslarda gözle görülür darp belirtileri veya yara izleri varsa mahpusu getiren kolluk görevlilerinden genel adli muayene raporu istendiği, genel adli muayene raporu alınmamışsa, önce Kurum hekimi tarafından kontrol edildiği ve rapor alındığı, ardından hastaneye sevk edilerek mahpusun durumunun tutanak ve hekim raporu ile tespit edildiği belirtilmiştir.

57. Mahpusların, İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılan ilk gözlem toplantısında tüm üyeler tarafından bilgilendirildiği belirtilerek Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu

mahpuslara kendi dillerinde, bu mümkün olmadığında ise Kurumda örnekleri bulunan İngilizce, Fransızca, Arapça, Rusça veya Almanca dillerinde bilgilendirme metinleri verildiği; duyma ve konuşma engellilere işaret diliyle bilgilendirme yapıldığı, görme engellilere ise kendi alfabeleri ile yazılmış kitapçık verildiği bilgisi alınmıştır. İdare tarafından Hükümlü ve Tutuklu El Kitabının Kuruma gelen tüm mahpuslara teslim edildiği belirtilmiştir. Söz konusu kitabın Kurumda İngilizce, Almanca, Farsça, Rusça, Arapça, Fransızca dillerindeki çevirileri bulunmaktadır. Görüşülen mahpuslar tarafından bu bilgiler doğrulanmıştır.

58. Kurumda günde 2 defa sayım gerçekleştirildiği hem İdare hem de görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir.

59. Kurumda mahpuslar tarafından verilen dilekçelerin ve mektupların sabah sayımında görevliler tarafından teslim alındığı, dilekçelerin 10/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dilekçe Kanunu hükümleri doğrultusunda işleme alındığı, dilekçenin ilgili mahkeme; kurum veya kuruluşa Cumhuriyet Başsavcılığı aracılığı ile gönderildiği, mahpusa talebi halinde yazılı olarak dilekçe çıkış numarası verildiği İdare tarafından ifade edilmiştir.

60. İdare tarafından son 1 yıl içerisinde işkence ve kötü muamele iddiasıyla Kuruma başvuran mahpus bulunmadığı ifade edilmiştir. Ziyaret süresince görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından Ziyaret Heyetine bir kötü muamele iddiası iletilmemiştir.

C. Beslenme

61. İdare tarafından Kurumda 3 öğün yemek verildiği, yemeklerin günlük iye bedeli göz önünde bulundurularak haftalık yemek listesine göre Marmara Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlandığı, verilecek yemek miktarının odalarda kalan mahpus sayısına göre belirlendiği ve görevli infaz ve koruma memurları ile işçi mahpuslar tarafından dağıtımının yapıldığı ifade edilmiştir.

62. İdare tarafından haftalık yemek listelerinin düzenli olarak mahpusların odalarında bulunan televizyonlardaki idari kanaldan duyurulduğu belirtilmiştir.

63. Görüşülen mahpuslardan bazıları tarafından sık sık aynı yemeklerin çıktığı, çoğu zaman yemeklerin yağlı olduğu, bazen yemek miktarının yetmediği, ekmeklerin bayat verildiği ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından ziyaret süresince 2 gün öğle yemeği Kurumda yenilmiş; yemeklerin lezzetli ve doyurucu olduğu, yemek miktarının yeterli olduğu, ekmeklerin taze verildiği görülmüş ayrıca yemek listeleri incelenmiş ve yemek çeşitliliğinin yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

64. Görüşülen bazı mahpuslar tarafından yemek çeşitliliğinin çocuklar için yeterli olmadığı ifade edilmiştir. İdare tarafından anne yanında kalan çocuklar için günlük olarak ve çocuk başına en az 10 çeşit olacak şekilde; süt, meyve suyu, kefir, bebek maması, haşlanmış yumurta, omlet, menemen, peynir, zeytin, kaşar, tereyağı, bal, reçel, tahin, pekmez, sebze, meyve, kuruyemiş gibi gıdaların verildiği belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından çocuklar için hazırlanmış haftalık menü incelenmiş olup kahvaltı dışındaki öğünlerde gıda çeşitliliğinin yeterli olmadığı değerlendirilmiştir.

65. Kurumda kronik hastalığı bulunan mahpuslar ile vejetaryen, vegan gibi nedenlerle farklı şekillerde beslenme ihtiyacı olan mahpusların durumlarının Marmara Açık Ceza İnfaz Kurumuna bildirildiği, Marmara Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından bu mahpuslar için özel menü çıkarıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

66. Kurum bünyesinde faaliyet gösteren 1 kantin bulunmaktadır. İdare tarafından, kantinde satılan ürünlerin listelerinin ve satış fiyatlarının güncel olarak koğuşlara dağıtıldığı, ayrıca merkezi yayın sisteminden ve Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) cihazlarından da mahpusların güncel kantin listelerine erişim sağlayabildikleri belirtilmiştir.

67. Kantinde 347 çeşit ürün bulunduğu öğrenilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmelerde mahpuslar tarafından kantin ürünlerine erişimlerinde herhangi bir sorun yaşanmadığı ancak kantinde ürün çeşitliliğinin az olduğu, ürün fiyatlarının yüksek olduğu, aperitif yiyeceklerin olmadığı, kozmetik ve bakım ürünlerinde çeşitliliğin az olduğu, deterjan markalarının kalite düzeyinin düşük olduğu ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından kantinde yapılan incelemede; ürün fiyatlarının dış piyasa ile uyumlu olduğu, ürün çeşitliliğinin yeterli olduğu tespit edilmiş olup ürünlerin son kullanma tarihlerine ilişkin bir soruna rastlanmamıştır. Bununla birlikte Ziyaret Heyeti tarafından bakım ürünü ve aperitif yiyecek çeşitliliğinin artırılması gerektiği değerlendirilmiş ve bu husus İdareye bildirilmiştir. İdare tarafından konuya ilişkin gerekli değişikliklerin yapılacağı belirtilmiştir. Ziyaret sonrasında kantinde satılması için saç kremi temin edildiği öğrenilmiş; dondurulmuş et döner, et kavurma, yaprak sarma, barbunya pilaki gibi hazır gıdaların siparişinin tamamlandığı ve temin aşamasında olduğu ifade edilmiştir.

68. Görüşülen bazı mahpuslar tarafından kantinde çocuklar için yeterli çeşitlilikte gıda bulunmadığı belirtilmiştir. Bu husus İdare ile paylaşılmış olup gerekli düzenlemelerin yapılacağı ifade edilmiştir. Ziyaret sonrasında Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgeler incelenmiş, kantinde satılmak üzere dondurma, şekerleme gibi ürünlerin temin edildiği görülmüştür.

69. Mahpusların içme suyu ihtiyaçlarını şebeke suyundan ve Kurum kantininden temin ettikleri ambalajlı su ile karşıladıkları öğrenilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından konuya dair bir şikâyet iletilmemiştir. Şebeke suyunun analizinin Marmara Açık Ceza İnfaz Kurumu tarafından yaptırıldığı belirtilmiş, ziyaret tarihinden geriye doğru son üç aya ait su analiz raporları incelenmiş olup sonuçların 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e uygun olduğu tespit edilmiştir.

D. Sağlık Hizmetleri

70. Kurumun sağlık servisinde revir birimi ve diş hekimliği birimi bulunmaktadır.

71. Revir biriminde 1 aile hekimi, 3 hemşire/sağlık personeli ve sağlık bölümlerinden mezun olmuş 3 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Revirde çalışan aile hekiminin görevlendirme usulüyle salı ve perşembe günleri 2 yarım gün şeklinde Kurumda çalıştığı, 3 hemşirenin hafta içi 08:00-17:00 saatleri arasında görev yaptığı, gece vardiyasında sağlık bölümlerinden mezun olmuş 1 infaz ve koruma memurunun revirde bulunduğu, bu memurun pansuman gibi basit tıbbi işlemleri yapabildiği ifade edilmiştir.

72. Revir biriminde gerçekleştirilen görüşmelerde acil bir sağlık sorunu ile karşılaşıldığında, mahpusa önce Kurum hekiminin müdahale ettiği ve hekimin kararı doğrultusunda işlem yapıldığı belirtilmiştir. Hekimin bulunmadığı günlerde ya da mesai saatleri dışında acil müdahale gerektiren bir durumun ortaya çıkması halinde ise 112 Acil Çağrı Merkezi vasıtasıyla ambulans çağrıldığı, mahpusun en yakın sağlık kuruluşu olan Marmara Kampüs Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesine sevk edildiği ifade edilmiştir.

73. Mahpusların revire çıkma taleplerini dilekçe ile bildirdikleri, planlama doğrultusunda revire çıkmak isteyen mahpusların kronik hastalığının bulunması, yaşı, durumun aciliyeti gibi hususlar dikkate alınarak dilekçelerin sıraya konulduğu belirtilmiştir. Mahpusların belirlenen sırayla revire çıktıkları, hekimin talebi doğrultusunda muayene sırasında bir infaz ve koruma memurunun muayene odasının içinde veya kapıda beklediği, hekimin uygun görüşü doğrultusunda mahpusun hastaneye sevk edildiği, sevklerin ortalama 1 hafta içerisinde Marmara Ceza İnfaz Kurumu Jandarma Tabur Komutanlığı personeli tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

74. Muayene kabul edilen günlerde ortalama 20 muayenenin gerçekleştirildiği ve kronik hasta olup ilaç süresi dolan mahpusların reçetelerinin yenilendiği belirtilmiştir.

75. Kurumda kronik hastalığı bulunan mahpusların ilaç tedavileri ve hastane sevklerinin öncelikli olarak yapıldığı öğrenilmiştir. Kronik hastalığı olan mahpusların uzman hekim tarafından yanına verilmesi uygun görülen solunum cihazı, oksijen tüpü, ortopedik yatak, baston, tekerlekli sandalye gibi malzemelerin İdare ve Gözlem Kurulunun Kurumda güvenlik zafiyeti oluşturmayacağı kararı doğrultusunda ilgisine verildiği bilgisi alınmıştır. Hastalığı ileri seviyede olan mahpuslar için Kurum tarafından ceza tihiri işlemlerinin başlatıldığı ve sağlık kurulu raporu alındığı belirtilmiştir.

76. Revirde 2 yataklı hasta odasının bulunduğu, bu odaların her birinde 5 adet yatak bulunduğu görülmüş; Elektrokardiyografi (EKG) ve Otomatik Eksternal Defibrilatör (OED) gibi ekipmanların, ilaçların, sarf malzemelerin, acil durum ve ilk yardım çantasının kullanıma hazır ve yeterli olduğu tespit edilmiştir.

77. Kuruma ilk kabulde gebe olduğu anlaşılan kadın mahpusların kontrol muayenelerinin gerçekleştirilmesi için Marmara Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniğine sevklerinin yapıldığı, ilgili mahpusların talepleri doğrultusunda haklarında ceza tihiri için gerekli işlemlerin Kurum tarafından başlatıldığı öğrenilmiştir.

78. Mahpusların ilaçlarının Kurum aile hekimliğinde veya hastanelerde reçetelendirildiği, reçetelenen ilaçların Ceza ve Tevkifevleri İlaç Takip Sistemi (CETAS) üzerinden ilgili eczaneden temin edildiği ve 2 ile 7 gün arasında mahpusa teslim edildiği ifade edilmiştir. Görüşülen mahpuslar tarafından bu bilgi doğrulanmış olup ilaca erişimle ilgili herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

79. Kurumda bulunan psikiyatrik ilaçların revirde görevli personel tarafından hekimin uygun gördüğü günlük kullanım dozuna uygun olarak mahpuslara gözetim altında kırmızı/yeşil reçete defterine işlenerek imza karşılığında iştirildiği, ilaçların hemşire odasında kilitli dolaplarda muhafaza edildiği belirtilmiştir. İlaçların bitiş tarihi itibarıyla hekim muayenesi ile yeniden reçete edilerek temin edildiği, sürekli ilaç kullanması gereken mahpusların psikiyatrik harici ilaçlarının yanlarında bulundurulmasına izin verildiği bilgisi edinilmiştir.

80. Görüşülen mahpuslar tarafından şeker ve tansiyon ölçümlerinin yapılmadığı, odalarında tansiyon aleti buldurmalarına izin verilmediği ifade edilmiş olup İdare ile yapılan görüşmede hekim raporu bulunması durumunda mahpusa tansiyon/şeker ölçüm aleti verilebileceği, talep halinde de gerekli ölçümlerin sağlık personeli tarafından yapıldığı belirtilmiştir.

81. Kurumda dış hekiminin hafta içi her gün 08.00-17.00 saatleri arasında görev yaptığı; burada dış çekimi, dolgu ve diş taşı temizliği işlemlerinin yapıldığı, haftada ortalama

20-25 mahpusun muayene edildiği ifade edilmiştir. Muayenehanede sterilizasyon ünitesinin mevcut olduğu ve ilgili cihazın düzenli kalibrasyonlarının gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

82. Gerçekleştirilen görüşmelerde sağlık durumları konusunda şikâyetle bulunan mahpusların isimleri rızaları doğrultusunda not edilmiş ve Ziyaret Heyeti tarafından ilgili mahpusların sağlık dosyaları incelenmiş, herhangi bir soruna rastlanmamıştır.

83. Ziyaret tarihine kadar son 1 yıl içerisinde gerçekleştirilen sağlık servisi faaliyetlerine ilişkin sayısal verileri içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYET	GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEM SAYISI
Aile hekimliği muayene sayısı	3713
Diş hekimliği muayene sayısı	846
Hastaneye sevk sayısı	914

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

84. Kurumun psikososyal servisinde görevli 4 psikolog ile 2 infaz ve koruma memuru tam zamanlı olarak görev yapmaktadır.

85. Kurumun psikososyal servisinde psikologların bireysel ve grup görüşmeleri ile eğitsel faaliyetler şeklinde sosyal servis hizmeti verdikleri ifade edilmiştir. Bireysel görüşmeler kapsamında; Araştırma Değerlendirme Formu (ARDEF) ilk görüşme, aile görüşmeleri, personel psikososyal destek görüşmeleri, psikiyatr sevki durum bildirir raporu görüşmeleri, disiplin işlemleri bireysel görüşmeleri, iç hizmetlerde çalışacak mahpusların belirlenmesinde değerlendirme görüşmeleri, eş görüşü değerlendirme görüşmeleri ve kurul görüşmeleri yer almaktadır. Grup çalışmaları ve seminerler kapsamında ise; Öfke Kontrol Programı, Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı Programı, Salıverilme Öncesi Mahkûm Gelişimi Programı, bağımlılığa yönelik yapılan seminer, konferans ve bilgilendirme çalışmaları, değerler eğitimi seminerlerinin yer aldığı belirtilmiştir.

86. Kuruma yeni gelen mahpuslarla ilk üç gün içinde bireysel görüşme gerçekleştirildiği, devam eden süreçte talebi olan mahpuslarla düzenli görüşmeler yapıldığı ifade edilmiştir. Haklarında tutanak tutulan kişilerle aynı gün, bireysel görüşme talep edenlerle yoğunluğa bağlı olarak 2-3 gün içerisinde görüşüldüğü, bir günde ortalama 30 görüşme talepli dilekçe geldiği, psikologlar arasında iş bölümü yapılarak görüşme talep eden tüm mahpuslarla

görüldüğü İdare tarafından ifade edilmiştir. Bu hususa ilişkin mahpuslardan genel olarak bir şikâyet alınmamıştır.

87. Periyodik aralıklarla görüşülmesi gereken mahpuslarla, çocuk mahpuslarla ve psikolojik rahatsızlıkları olan mahpuslarla talebe bağlı kalmaksızın da görüşmelerin gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

88. Kurum Müdürü başkanlığında ayda bir defa olmak üzere intihar risk vaka toplantısı düzenlendiği, 3 ayda 1 strateji toplantıları düzenlendiği, psikososyal servis uzmanları tarafından takibi yapılan ve intihar teşebbüsü veya kendine zarar verme davranışında bulunabilecek mahpusların mevcut durumları hakkında toplantı gerçekleştirildiği öğrenilmiştir.

89. Psikososyal servis tarafından Kurumda bulunan tüm mahpuslarla 6 ayda 1 defa dönem değerlendirmesi yapıldığı belirtilmiştir.

90. Kurumda 12-18 yaş arası barındırılan çocuk mahpuslar hakkında yargılandıkları mahkemelerin talebi doğrultusunda bireysel görüşme gerçekleştirildiği ve görüşme sonrasında düzenlenen Sosyal İnceleme Raporlarının yargılandıkları mahkemelere gönderildiği ifade edilmiştir.

91. Kurumda psikososyal servis tarafından anneleri yanında kalan 0-6 yaş arası çocukların ihtiyaçlarının takibinin yapıldığı ve 0-6 yaş arası çocuklardan 6 yaşını dolduran çocukların dışarıda olan aile üyelerine teslim edildiği bilgisi alınmıştır. Çocuğu teslim alacak aile üyesi olmaması durumunda çocuğun devlet korumasına alınmak üzere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kuruluşa teslim edildiği ifade edilmiştir.

92. Kurum psikologları, Kurumda çocuk sahibi mahpusların ve 18 yaş altı çocuk mahpusların bulunması nedeniyle önemli pedagojik formasyonları almaları gerektiğini, ilgili bakanlıklarla koordine biçimde bu eğitimlerin kendilerine verilmesini istediklerini ifade etmişlerdir.

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler

93. Kurumun eğitim ve öğretim servisi bünyesinde 1 bilgisayar sınıfı, 2 eğitim dersliği, manevi rehberlik birimi ile Kurum kütüphanesi bulunmakta olup serviste tam zamanlı olarak 2 öğretmen, 4 infaz ve koruma memuru ile ek ders ücreti karşılığı görevli 1 öğretmen çalışmaktadır.

94. Görüşülen bazı mahpuslar tarafından açık öğretim sınav tarihlerinin duyurularının geç yapıldığı belirtilmiştir. Buna karşılık İdare tarafından; sınav takvimi belli olduğunda her koğuşa ivedilikle takvimlerin dağıtıldığı, sınavların başvuru tarihinin başlangıcından 1 gün

önce merkezi yayın sistemi aracılığıyla duyurulduğu, sınava giriş belgeleri yayımlandığı gün mahpuslara belgelerin verilip eğitim birimi personeli tarafından gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı belirtilmiştir.

95. Kurumda 21 mahpusun 1. kademe okuma yazma kursuna, 57 mahpusun açık öğretim ortaokuluna, 68 mahpusun açık öğretim lisesine ve 9 mahpusun üniversitelerin açık öğretim fakültelerine kayıtlı olmak üzere toplam 155 mahpusun aktif öğretimine devam ettiği ifade edilmiştir.

96. Kurumda bulunan kütüphanede 1 infaz ve koruma memuru görev yapmaktadır. Kurumda kütüphane hizmetleri mesai gün ve saatlerinde yürütülmektedir. Ziyaret Heyeti tarafından kütüphanede bulunan kitapların listesi incelenmiş, kitap çeşitliliğinin yeterli düzeyde olduğu tespit edilmekle birlikte farklı dilde kitapların sayısının artırılması gerektiği değerlendirilmiştir. Bu husus İdareye iletilmiş olup gerekli iyileştirmelerin yapılacağı belirtilmiştir. Nitekim ziyaret sonrasında çeşitli yayınevlerinden kitap talebinde bulunulduğuna ilişkin yazı İdare tarafından Kurumumuza gönderilmiştir.

97. Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında 24/10/2019 tarihinde imzalanan iş birliği protokolü kapsamında Marmara Kampüs Ceza İnfaz Kurumları yerleşkesi içerisinde bulunan Marmara Adalet Halk Kütüphanesinden mahpusların düzenli olarak faydalandırıldığı belirtilmiştir.

98. Mahpusların koğuştta bulundurabileceği kitap sayısının, Kurumun Eğitim Kurulu kararı doğrultusunda 10 adet olarak belirlendiği, ders kitaplarında ve dini kitaplarda kota uygulanmadığı bilgisi alınmıştır.

99. Kurumda okuma yazma kurslarının, açık öğretim ortaokul ve lise kitaplarının Halk Eğitimi Merkezi tarafından karşılandığı; açık öğretim fakültelerine kaydı olan mahpusların kitapları kargo yoluyla, ziyaretçileri vasıtasıyla veya Kurum aracılığıyla temin edebildiği öğrenilmiştir.

100. Kurumda son bir yıl içerisinde 2292 mahpusun kütüphaneden yararlandırıldığı ve 8829 kitap teslim edildiği İdare tarafından belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslardan kütüphaneye erişim ile ilgili herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

101. Kurumda haftada bir gün müftülükten görevlendirilen vaize ile hafızlık çalışmalarının yapıldığı öğrenilmiştir.

102. Kurumda 1 kapalı spor salonu bulunmaktadır. Kapalı spor salonunda; voleybol sahası, basketbol sahası, tenis kortu, langırt masası ve kondisyon bisikleti bulunmaktadır. Mahpusların haftada 1 gün ve 1 saat olacak şekilde kapalı spor salonundan faydalandığı

öğrenilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde bu bilgi doğrulanmış, mahpuslar tarafından kapalı spor salonundan etkili bir şekilde yararlanabildikleri ifade edilmiştir.

103. Kurumda aktif olarak; stilist eğitimi kursu, kuaförlük kursu, artistik çizim ve drapaj kursu, tığ ve amigurumi kursu, 1. kademe okuma-yazma kursu, 3-6 yaş oyun odası kursu ve kitap okuma kulübü bulunmaktadır.

104. Kursların sayısının ve çeşitliliğinin artırılması yönünde mahpuslardan gelen talepler İdareye iletilmiş olup ziyaret sonrasındaki süreçte İdare tarafından, Silivri Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğüyle görüşüldüğü ve kurs talep edildiği belirtilmiştir. Bu doğrultuda yapay bitki kursu, pasta yapımı kursu, mandala taş boyama kursu, mozaik kursu, açılılık kursu, terzilik kursu vb. birçok el işi kursu ile müzik ve spor kursları açılacağı ifade edilmiştir. Ayrıca resim, kompozisyon, şiir, karikatür yarışmaları ile koğuş içi birlikteliğin sağlanması amacıyla yemek yarışması ve puzzle yapma yarışması yapılacağı bilgisi alınmıştır. Ziyaret sonrasında Kurumda mahpuslar arası etkinlik olarak yapılması düşünülen pasta yarışmasının yapılmış olduğu belirtilmiştir. Bu doğrultuda kursların çeşitlendirilmesi ve mahpusların sosyal aktivite yapabilmeleri için uygun koşulların oluşturulması amacıyla İdare tarafından kısa süre içerisinde çalışmalarına başlanması olumlu olarak değerlendirilmiştir.

105. Ziyaret tarihi itibarıyla Kurum bünyesinde açılan iş ve meslek eğitimi kursları ile bu kurslara katılan mahpus sayısını içerir tablo aşağıda yer almaktadır:

KURSUN ADI	KURSLARA KATILAN MAHPUS SAYISI
Stilist Eğitimi Kursu	20
Tığ ve Amigurumi Kursu	29
1. Kademe Okuma-Yazma Kursu	21
Kuaförlük Kursu	33
3-6 Yaş Oyun Odası Kursu	12
Artistik Çizim ve Drapaj Kursu	20
Kitap Okuma Kulübü	16

106. Kurumda iş yurdu faaliyetleri kapsamında aktif olarak 1 tekstil atölyesi ile 1 çanta dikim atölyesinin bulunduğu, çalışma talebi olan mahpusların Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla atölyelerde çalıştırıldığı ifade edilmiştir.

107. Kurumda hobi atölyesinin açılması için gerekli görüşmelerin yapıldığı İdare tarafından ifade edilmiş, bu hususta İdarenin konuya ilişkin iyileştirmeler yapmak için adımlar attığı değerlendirilmiştir.

G. Dış Dünya ile İletişim

108. Kurumda her biri 48 kişi kapasiteli 4 açık görüş salonu bulunmaktadır. Salonların görüşmelerde mahremiyetin sağlanması için kabinlerle birbirinden ayrıldığı, temiz ve ferah olduğu görülmüştür.

109. Kurumda kapalı görüş alanında bulunan 52 görüşme kabininin her birinde ziyaretçi ile mahpusun bulunduğu kısmın korunaklı camlarla birbirinden ayrıldığı ve temiz olduğu görülmüştür.

110. Kurumda bulunan mahpuslar ayın ilk tam haftası açık görüş, aynı ayın diğer 3 haftası kapalı görüş haklarını kullanmaktadır. Hem görüşülen mahpuslar hem de Kurum İdaresi tarafından görüş sürelerinin 45 dakika-1 saat arası sürdüğü belirtilmiştir.

111. Hasta mahpusların Kurum hekiminin uygun görmesi ve Kurum en üst amirinin izniyle Kurum revirinde ziyaret edilebildiği öğrenilmiştir.

112. Kurumda toplam 43 ankesörlü telefon bulunmaktadır. Mevzuat gereği görüntülü görüşme yapma hakları bulunmayan mahpusların telefonla görüşme süresi, her hafta 10 dakika olacak şekilde uygulanmaktadır.

113. Görüşülen bazı yabancı mahpuslar tarafından yakınları yurt dışında yaşadığı için telefon görüş ücretlerinin diğer mahpuslara göre daha yüksek olduğu, bu durumun mali açıdan kendilerini zorladığı ifade edilmiştir.

114. Kurumda 30 adet ACEP⁸ cihazı bulunmaktadır. Kurumda barındırılan mahpusların, görüntülü telefon görüşmesi haklarını mevzuata uygun olarak kullandıkları

⁸ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ilgili düzenleme şu şekildedir: "...g) Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkân sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğu içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. Bu kapsamdaki görüşmeler aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabilir. İlave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verilir. Bu görüşmeler görüntülü ve sesli olarak yapılabileceği gibi sadece sesli olarak da yapılabilir. (Ek cümleler: RG-12/11/2021-31657-CK-4773/28 md.) Çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresi iki kat olarak uygulanır. Hükümlülere mensubu buldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verilir. ğ) Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabilir."

anlaşılmıştır. Görüşülen mahpuslarca haftanın bazı günleri görüntülü görüşme yaparken sistemde arıza yaşandığı için görüşmelerin kesildiği ifade edilmiştir. İdare tarafından bu durumun sistemin yeni olmasından kaynaklandığı ve yeni güncellemelerle ilerleyen süre içerisinde sorunların giderileceği belirtilmiştir.

115. Mahpuslara mensubu buldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere 30 dakika ilave görüntülü görüşme hakkı verildiği bilgisi alınmıştır. Bu durum görüşülen mahpuslar tarafından da doğrulanmıştır.

116. Kurumda 12 avukat görüşme odası bulunmaktadır. Avukat görüşme odaları, gözlem yapmaya elverişli cam bölmelerden oluşmaktadır. Bu odaların dışarıdan ses duyulmayacak şekilde tasarlandığı tespit edilmiştir.

117. Kurumda bulunan televizyonlarda 24'ü ulusal 1'i merkezi yayın olmak üzere 25 kanal bulunduğu görülmüştür. Gerçekleştirilen görüşmelerde mahpuslar tarafından kanal çeşitliliğinin yeterli olmadığı ifade edilmiştir. Bu konuya ilişkin olarak İdare tarafından kanal sayısının diğer ceza infaz kurumlarında bulunan mahpus sayısına oranla yeterli olduğu belirtilmiştir.

118. Görüşülen bazı mahpuslar tarafından çocuklar için yeterli sayıda televizyon kanalı olmadığı ifade edilmiştir. İdare ile bu konu görüşülmüş olup ziyaret sonrasında iyileştirmeler yapılarak çocuk kanalı sayısının artırıldığı ve her gün 19:00-21:00 saatleri arasında çizgi film gösterimi yapılması kararı alındığı belirtilmiştir. Bu hususlara ilişkin alınan İdare ve Gözlem Kurulu Kararları Kurumumuza gönderilmiştir.

119. Kurumda 4 eş görüşme odası bulunmaktadır. Son bir yıl içerisinde 43 mahpusun eş görüşmesi yaptığı anlaşılmıştır.

120. Kurumda 5 Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi (SEGBİS) odası bulunmaktadır. Her bir SEGBİS odasında birer adet masa, sandalye ve çalışır vaziyette olan kameralı bilgisayar ile kulaklık ve mikrofon bulunmaktadır. Odaların ses geçirmemesi amacıyla köpüklü malzeme ile kaplandığı görülmüştür.

IV. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

121. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi

sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

122. Çocuk mahpuslar ile anne yanında kalan çocuklar için hazırlanan menülerde, öğle ve akşam öğünlerinin süt, meyve gibi gıdalarla zenginleştirilerek çocuklara yönelik olarak uygun şekilde hazırlanması,

123. Kurum içinde çocukların sosyal ve bilişsel gelişimlerini sağlamak için faaliyetler yapılması,

124. Anne-çocuk koşullarının çocukların ihtiyaçlarına yönelik olarak yeniden düzenlenmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Silivri Halk Eğitim Merkezine Yönelik Tavsiye

125. Kurumda kurs sayısının artırılması ve hobi atölyesinin faaliyete geçmesi için öğretici görevlendirilmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

3. Türk Telekom'a Yönelik Tavsiyeler

126. ACEP kapsamında yapılan görüntülü görüşmelerde yaşanan yoğunluğun ve sistemden kaynaklı aksamaların düzeltilmesi için gerekli altyapı çalışmalarının yapılması,

127. Yabancı mahpusların telefon görüşme ücretlerinin daha erişilebilir bir düzeye getirilmesi

hususları tavsiye edilmektedir.

4. Adalet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına Yönelik Ortak Tavsiye

128. Kurumda görev yapan psikologlara mesleki donanımlarını geliştirebilmeleri için eğitim verilmesi

hususla tavsiye edilmektedir.